
Prästers vigningslöfte och vigsel av samkönade par

Läronämndens yttrande över motion 2016:29

Läronämnden konstaterar att 2009 års beslut om äktenskap för par av samma kön är en del av kyrkans ordning. Alla som vigs till präst i Svenska kyrkan lovar att följa kyrkans ordning. Läronämnden har tidigare uttryckt:

Det står inte den enskilde ämbetsbäraren fritt att själv välja konsekvenser av sin uppfattning för utövandet av ett uppdrag i kyrkan. Kyrkans gemensamma ordning är överordnad ämbetsbäraren. (Ln 1997:3y)

Ansvar för att kyrkliga handlingar blir utförda ligger inte på den enskilda prästen utan på församlingen. Kyrkoherden ansvarar för att de som efterfrågar och har rätt till vigsel också ska få vigsel i församlingen i enlighet med kyrkans ordning. I Ln 2015:12y anför:

I Läronämndens behandling av skrivelse KsSkr 2009:6 framhålls att Svenska kyrkan även efter beslutet kan rymma olika uppfattningar i denna fråga (Ln 2009:12y). Läronämnden konstaterar att 2009 års beslut innebar ett förtydligande av att kyrkan som helhet och inte den enskilda prästen även fortsättningsvis ansvarar för människors tillgång till de kyrkliga handlingarna.

Motion 2016:29 föreslår att vigningen till präst villkoras så att varje präst ska vara skyldig att genomföra vigsel av samkönade par genom att ytterligare ett vigningsvillkor införs i kyrkoordningen 25 kap. 2 §. I nuläget finns tre villkor för vigning som gäller hela vigningstjänsten, nämligen att kandidaten:

1. är döpt och konfirmerad,
2. tillhör Svenska kyrkan, och
3. har förklarat sig beredd att i alla uppgifter tjänstgöra tillsammans med andra som vigts till uppdrag inom kyrkans vigningstjänst oavsett deras kön.

Samtliga dessa villkor är av för Svenska kyrkan konstitutiv karaktär. Kyrkan och kyrkans enhet konstitueras av evangelieförkunnelsen och sakramentsförvaltningen (Den augsburgska bekännelsen, artiklarna V och VII). Det tredje villkoret tillfördes på grund av att tilliten till giltigheten i Svenska kyrkans sakramentsförvaltning, vigningar och enheten i gudstjänstlivet var hotad. Villkoret klargör att det är nödvändigt att giltigheten i Svenska kyrkans sakramentsförvaltning och vigningstjänst inte är satt i fråga av den som ska viga till tjänst i Svenska kyrkan.

Motionen 2016:29 föreslår en ny bestämmelse som innebär ett specifikt villkor för vigning till präst. Det villkoret är inte av konstitutiv karaktär. Det ligger tillika i biskopens vigningsansvar att göra en helhetsbedömning av kandidatens lämplighet, eftersom biskopens ansvar är att ”upprätthålla och värna vår kyrkas ordning och främja enheten i Kristus”. (Den svenska kyrkohandboken Del II, 1987)

Läronämnden menar att det strider mot kyrkans ordning att införa villkor av icke-konstitutiv karaktär som begränsar biskopens vigningsansvar.

Läronämnden bedömer att detta yttrande berör en sådan lärofråga där den särskilda beslutsordningen enligt 11 kap. 18 § i kyrkoordningen kan bli tillämplig.

Uppsala den 31 augusti 2016

På Läronämndens vägnar

Antje Jackelén, ordförande

Cecilia Nahnfeldt, sekreterare

Närvarande: Ärkebiskop Antje Jackelén, ordförande, biskop Ragnar Persenius, biskop Martin Modéus, biskop Åke Bonnier, biskop Johan Dalman, biskop Mikael Mogren, biskop Fredrik Modéus, biskop Johan Tyrberg, biskop Per Eckerdal, biskop Sören Dalevi, biskop Eva Nordung Byström, biskop Hans Stiglund, biskop Sven-Bernhard Fast, biskop Eva Brunne, Eva-Lotta Grantén, Anna Karin Hammar, Margarethe Isberg, Karin Johannesson, Håkan Möller, Jesper Svartvik och Kristin Zeiler.